

ne» viditelní

Neviditelnost není superschopnost

25. 11. 2022

Poslanecká sněmovna PČR

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Zahájení a úvodní slovo

Viktor Vojtko

poslanec, člen Výboru pro sociální politiku

Kateřina Jarošová

manažerka projektu Neviditelní,
tisková mluvčí Provident Financial

ne » viditelní

Kdo je Neviditelný...

Více než 1,3 milionu Čechů propadává systémem veřejné pomoci a českou ekonomikou.

Požádat o pomoc rodinu, na úřadě, v práci, v bance nebo v neziskovce?

To Neviditelní nemohou, neumí nebo se stydí.

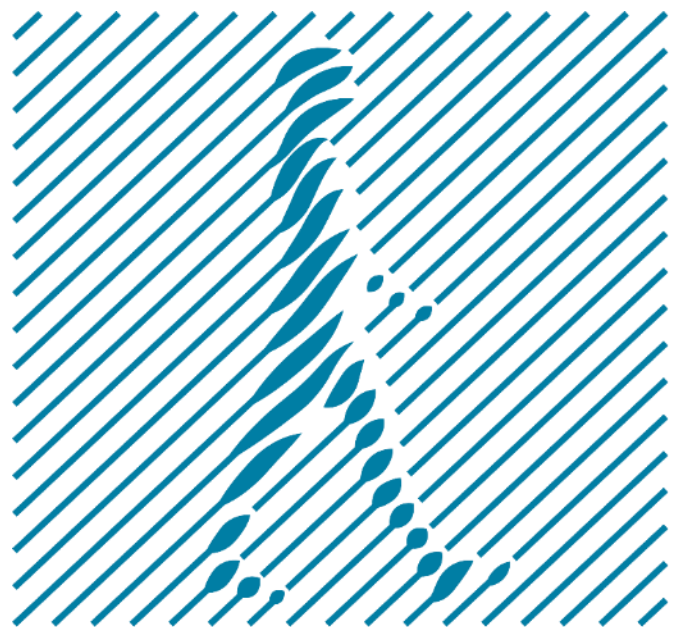
Jsou pro systém **ne » viditelní**

Cíle projektu

- Otevřít oči veřejnosti a ukázat, jak může každý z nás pomoci
- Vyčíslit reálný ekonomický dopad a finanční náklady pro Neviditelné i pro stát
- Radit Neviditelným, jak se z bludného kruhu dostat ven
- Propojovat Neviditelné s odborníky a neziskovými organizacemi
- Přinášet doporučení, jak změnit systém, aby opravdu pomáhal

ne » viditelní

ŽIVOT⁹⁰
S NÁMI SAMI SEBOU

confess

Diakonie
Českokatolické církve evangelické
Středisko Světlo ve Vrchlabí

WOMEN FOR WOMEN
JIŽ 10 LET POMÁHÁME DĚTEM A JEJICH RODIČŮM

Představení projektu Neviditelní

Aleš Rod

vedoucí výzkumného týmu
projektu, ředitel pro výzkum
Centra ekonomických a tržních
analýzy (CETA) a člen Národní
ekonomické rady vlády

Metodika naší analýzy

Rešerše ekonomických
a sociologických prací na dané téma

Vlastní **analýza** všech dostupných dat
popisujících obyvatelstvo v ČR

Hlubkové **rozhovory**
se zástupci neviditelných

Teorie sociální konstrukce cílových skupin (A. Schneider & Ingram, 1993)

- dále rozvinuta (A. L. Schneider et al., 2014; Anne Schneider & Sidney, 2009)
- empiricky ověřena (Kreitzer & Smith, 2018)

Základní východisko naší analýzy

		Konstrukce	
		Pozitivní	Negativní
Politická moc	Silná	Zasloužilí (Advantaged) Senioři Obchodníci Veteráni Vědci	Bojovníci (Contenders) Bohatí Velké odbory Menšiny Kulturní elity Morální většiny
	Slabá	Potřební (Dependents) Děti Matky Hendikepovaní	Devianti (Deviants) Kriminálníci Drogově závislí Komunisté Gangy Podněcovatelé

Skupiny a počty Neviditelných

Samoživitelé	210 000
Nízkopříjmové domácnosti	1 153 000
Nedobrovolně nezaměstnaní 50+	77 400
Vysokoškolští studenti	800 – 1 200
Zdravotně znevýhodnění	88 100
Farmáři	méně než 100
Veteráni, vojáci	1 400 – 2 800
Malopodnikatelé (OSVČ)	290 000
Pracovníci v sociálních službách/neziskovém sektoru	219 000
Důchodci	838 000
Menšiny	-
Mladé rodiny	9 400
Jedinci na pomezí stínové ekonomiky	214 000 – 535 000
Mladí dospělí / děti po odchodu z dětských domovů	1000
Neformálně pečující	100 000 - 200 000

Dopady neviditelnosti se sčítají

- Absolutní + relativní chudoba: Kupní síla a hospodaření domácnosti
- Zamknutí potenciálu: Investice do zdraví, rozvoje, volného času
- Psychika: Stres, nejistota, nedůvěra, zranitelnost
- Politický populismus: Sliby & chyby, řešit vs. vyřešit, přenášení odpovědnosti
- Budování mezigenerační nerovnosti: Budou děti Neviditelných také Neviditelní?

**Neviditelný
je často součástí
několika
definovaných
skupin**

ne » viditelní

Miloš, 54 let

65 %

Nedobrovolně nezaměstnaný

25 %

Nízkopříjmové
domácnosti

10 %

Zdravotně
postižený

1,3 milionu

Neviditelných v ČR

o **154 tisíc Kč**

nižší průměrné roční příjmy

174 miliard Kč

ročně platí veřejný sektor
na Neviditelné

Základní teze pro budoucí regulaci

Kryštof Kruliš

předseda správní rady,
Spotřebitelské fórum

10 znaků neviditelnosti

1. Přišli o pravidelný příjem a nedaří se jim vrátit do práce
2. Nezapadají do škatulek státní pomoci.
3. Neumí si říct o pomoc, nebo se za to stydí
4. Nevědí, jak si vyjednat lepší pracovní podmínky
5. Trápí je nízká finanční gramotnost
6. Nic neušetří, nemají z čeho
7. Běžné finanční služby jsou pro ně hůře dostupné
8. Trpí sociální izolací i strachem z toho, co přijde
9. Mají neustálý pocit života nad propastí, nesmí onemocnět
10. Problémy i neviditelnost často přenáší na své děti

5 tezí pro regulaci

- 1. Reforma způsobu financování pomáhajících organizací.**
- 2. Dostupnost regulovaných finančních služeb.**
- 3. Větší integrace pomoci veřejného sektoru a pomáhajících organizací,** včetně vytvoření sítě místních nízkoprahových center.
- 4. Zvýšení flexibility na trhu práce,** včetně opatření na podporu pracovní mobility.
- 5. Posílení informovanosti a zlepšení dostupnosti existující pomoci** s důrazem na destigmatizaci.

Reforma financování pomáhajících organizací

Problémy:

- Administrativa a fundraising namísto pomoci.
- Vázanost prostředků – účelová i geografická.

Možná řešení:

- Racionalizace a harmonizace administrativy.
- Víceleté financování.
- Bonifikace, vytváření rezerv, uvolnění části prostředků.

Dostupnost regulovaných finančních služeb

Problémy:

- Finanční vyloučení.
- Nízká ochrana spotřebitele.

Možná řešení:

- Zvýšení osvěty.
- Posílení procesu hodnocení dopadů regulace (RIA).

Integrace pomoci

Problémy:

- Komplikovaná a roztříštěná síť pomoci veřejného i neziskového sektoru.

Možná řešení:

- Vytváření místních nízkoprahových zařízení.
- Koordinace pomoci skrze dobrovolnou platformu.
- „Styčný důstojník“.
- Spolupráce se zaměstnavateli.

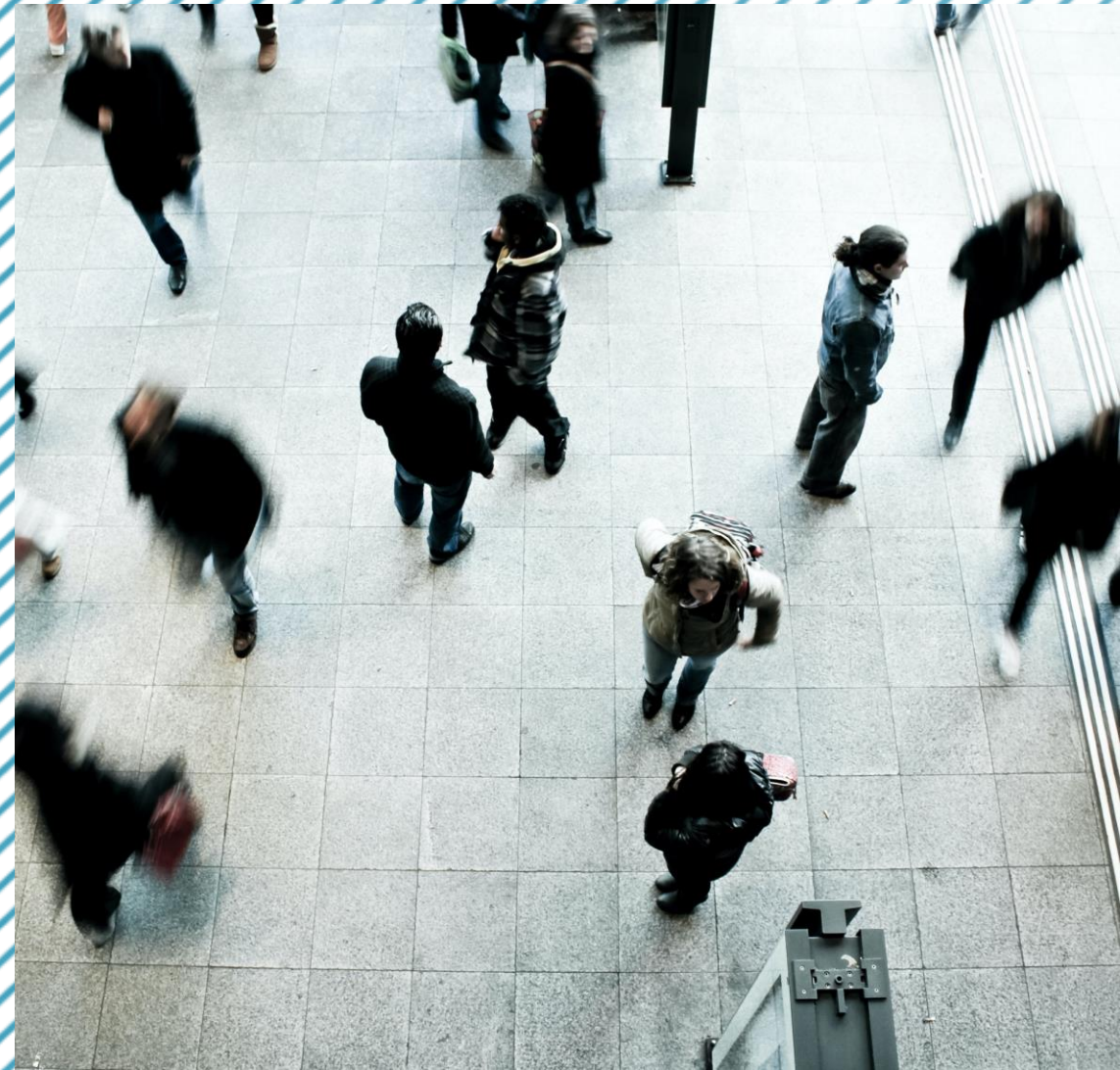
Flexibilní trh práce

Problémy:

- Práce na HPP není možná/nevyplatí se.

Možná řešení:

- Podpora flexibilních úvazků.
- Snížení odvodů pro vybrané kategorie/dynamická daňová sleva.
- Podpora pracovní mobility.

Zlepšení informovanosti o dostupné pomoci

Problémy:

- Nízká informovanost o pomoci mezi cílovými skupinami.
- Společenské stigma.

Možná řešení:

- Spolupráce s adresáty pomoci na přípravě materiálů.
- „Je normální říci si o pomoc.“

Pozice sektorů
k návrhu tezí

Martina Štěpánková Štýbrová
Ministerstvo práce a sociálních věcí

Martin Horák
Úřad práce, krajská pobočka
v Hradci Králové

Viktor Vojtko
Výbor pro sociální politiku PSP ČR

Ladislav Minčíč
Hospodářská komora ČR

Dagmar Kužvartová
Svaz průmyslu a dopravy ČR

Miroslava Flemrová
Dům tří přání

Terezie Šmídová
Život 90

Návrhy konkrétních opatření

Martina Štěpánková Štýbrová
Ministerstvo práce a sociálních věcí

Martin Horák
Úřad práce, krajská pobočka
v Hradci Králové

Viktor Vojtko
Výbor pro sociální politiku PSP ČR

Ladislav Minčíč
Hospodářská komora ČR

Dagmar Kužvartová
Svaz průmyslu a dopravy ČR

Miroslava Flemrová
Dům tří přání

Terezie Šmídová
Život 90

Shrnutí a závěr

Viktor Vojtko

poslanec, člen Výboru pro sociální politiku

Kateřina Jarošová

manažerka projektu Neviditelní,
tisková mluvčí Provident Financial

ne » viditelní

Děkujeme za Vaši účast!

www.neviditelni.org

www.facebook.com/neviditelniCZ

